

MAGYAR GERONTOLÓGIA

15. ÉVFOLYAM KONFERENCIA KÜLÖNSZÁM

2023. 15. évf. Konferencia Különszám

On-line verzió: ISSN 2062-3690

[www.https://ojs.lib.unideb.hu/gerontologia](https://ojs.lib.unideb.hu/gerontologia)

Idős betegek alvadásgátló kezelése

Besenyei Attila¹, Gadó Klára^{1,2}

¹Semmelweis Egyetem Geriátriai Klinika és Ápolástudományi Központ, Budapest

²Semmelweis Egyetem, Egészségtudományi Kar, Budapest

Kulcsszavak: antikoaguláció, idősek, krónikus betegségek, mellékhatás, egyénre szabott terápia

Az antikoaguláns terápia kulcsszerepet játszik számos, idős korban gyakran előforduló krónikus betegség, egészségügyi állapot kezelésében, mint például a pitvarfibrilláció, a vénás thromboembolia vagy a szívbillentyűk protézise. Idős populációban történő alkalmazása azonban egyedülálló kihívásokat jelent az életkorral összefüggő fiziológiai változások, a társbetegségek és a káros következmények fokozott kockázata miatt. Az időskorúak véralvadásgátló kezelésének összetettségét, bonyolultságát a trombotikus események megelőzése és a vérzéses szövődmények kockázata közötti kényes egyensúly megtalálása jelenti.

Az idősek hajlamosabbak mind a thromboticus, mind a hemorrhagiás eseményekre, így az antikoaguláns kezelés megkezdésére vagy folytatására vonatkozó döntés gyakran klinikai kihívást jelent. Segítségét jelentenek az antikoaguláns terápia kockázatainak felmérésében a jól kidolgozott pontrendszerek (például: Wells, CHA2DS2-VASc, HAS-BLED score), azonban a véralvadásgátló kezelés hatóanyagának, dózisának kiválasztása újabb klinikai döntéshelyzethez vezet. Támponatot jelenthetnek a klinikusnak az elérhető nemzeti és nemzetközi útmutatók,

azonban hazánkban gyakran kezelt idős, multimorbid betegek esetén számos társbetegségre, kóros állapotra is figyelemmel kell lenni a helyes terápia és dózis megválasztása során. Többek között figyelembe kell venni a K-vitamin antagonisták, például a warfarin, acenokumarin és az újabb direkt orális antikoagulánsok (DOAC), köztük az apixaban, dabigatrán, edoxaban és rivaroxaban közötti különbségeket a hatékonyság és a biztonságosság tekintetében, valamint időseknél gyakran előforduló esés, traumás szövődmények rizikóját is.

Egyénre szabott gondozás és a beteg bevonásával történő közös döntéshozatal megkerülhetetlen az időseknél, hiszen figyelembe kell venni olyan tényezőket, mint az elesettség, a polipharmacia, a vesefunkció és a kognitív állapot. Szükséges áttekinteni, megvitatni a vérzés kockázatának minimalizálását célzó stratégiákat, beleértve a dózismódosítást és a rendszeres monitorozást. Végző soron az idősök antikoaguláns kezelésének megkezdésére vagy folytatására vonatkozó döntésnek a beteg általános egészségi állapotának, preferenciáinak és várható élettartamának átfogó értékelésén kell alapulnia. Árnnyalt és betegközpontú megközelítésre van szükség az idősök véralvadásgátló kezelésében, felismerve a thromboembolia veszélyével járó állapotokat, eseményeket, törekedve arra, hogy a megelőzés és a vérzési kockázatok minimalizálása közötti kényes egyensúlyt megtaláljuk ebben a sérülékeny populációban.

A szerzők:

Dr. Besenyei Attila

geriáter szakorvos, klinikai főorvos

Semmelweis Egyetem Geriátriai Klinika és Ápolástudományi Központ, Budapest

prof. Dr. Gadó Klára

professzor, általános dékánhelyettes

Semmelweis Egyetem, Egészségtudományi Kar, Budapest

igazgató

Semmelweis Egyetem Geriátriai Klinika és Ápolástudományi Központ, Budapest

e-mail cím: jaszonline@gmail.com